

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 81
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 8 lej

Első évfolyam — 65. szám

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1932. szeptember 2

Elég volt,

ezt a két szót írta és hagyta hátra bucsulevelében egy Párisban öngyilkossá lett magyar gróf, aki pár év alatt elvert 250 millió lejt, aztán egy fiola méreggel végképp véget vetett különös életének. Ez a felette érdekes hír tulajdonképpen a riportoldalra tartozik, sőt nem is csak riportoldalra, hanem oldalakra, mert részleteivel egész oldalakat tölthet meg ennek a dusszag fiatal magyar mágnásnak az elfecsérelt élete, illetve annak a 250 millió lejnek a története, amely pár év alatt elfolyt a kezei között. Még elgondolni is rettenetesen nagy összeg az a kétszázötvenmillió, amit Zichy Ede ur körülbelül tíz év alatt eldobált jobbra-balra, hát még milyen nagy és hasznos dolgokat lehetett volna végrehajtani vele, ha becsületes uton, becsületes célokra használják fel azt az összeget. Minket, erdélyi magyarokat igazán nem érdekel és nem érdekelt soha a magyar mágnások belélete. Minket, mint magyar újságírókat, szintén nem érdekelnek Zichy ur szerelmei, amerikai utja, éjszakai dőzsölése, bár-szenzációi, de érdekel a saját magunk sorsa, az a temérdek szenvedés, amit mi, mint az egész magyar faj erdélyi fajrétege az egész magyarságért szenvedünk és érdekel a magyar vagyon, amelyet ilyen zicsiknek és eszterháziaknak dobtak oda prédául, azok meg a külföldi lokálokban szórják szét. Érdemel az, hogy mi itt éhezünk, nyomorgunk, kinlódunk egyetemesen, kivétel nélkül, még az erdélyi magyar mágnás is és ugyanakkor fájunk egyik-másik kivételes tagja olyan vagyonokat pazarol el — amivel minden időkre meglehetne váltani a mi szenvedéseinket. Zicsi ur és eszterházi urék mért nem fordítják egyetemes magyar célokra azt a pénzt, amit bár-hölgyek strimpflijébe csusztatnak el? 250 millió most, 200 millió a multkor a waddorf báró váltóin, olyan összeg ez, amivel az erdélyi magyarságot boldoggá lehetett volna tenni örök időkre. Igaza van Zichy grófnak: Elég volt. Elég volt ebből a mentálitásból. Jó volna végre észre térniök odaáti magyar testvéreinknek! És jobb volna a bár-hölgyek strimpflipenzeit könyvekre, iskolákra, népjóléti intézményekre hasznosítani!

Pénzügyi körök véleménye szerint enyhe inflációra van kilátás

BUCURESTI. Abból az interpellációból, amely pár nappal ezelőtt hangzott el a parlamentben, valamint az ezzel rokon felfogású véleményekből, amelyek a kormány másfél milliárdos kölcsönüggyel tárgyalnak,

bukaresti politikai és pénzügyi körök rendkívül érdekes következtetéseket vonnak le.

A kormány svájci kölcsönével kapcsolatosan ugyanis teljesen megbízható körökből a következő határozottan újszerű információkat adták, egyben véglegesen tisztázzák a Casa Padurilor szerepét is a kölcsön lebonyolításában:

— A svájci Union Bank kötelezte magát arra, hogy a Cassa Padurilor nevére 50 milliós svájci frankos hitelt nyit. Minthogy az állam nem bocsáthat ki váltókat és miután a hitelt váltókölcsön formájában veszi fel a kormány, szükség volt a művelet végrehajtásánál va-

lamely autonom intézmény nevére. Kezdetben az utpénztárra gondoltak, később azonban a Cassa Padurilorban állapodtak meg, miután ez több garanciát képviselt.

A Cassa Padurilor a hitellevelet átadja a

Banca Nationalának, amely az 50 milliós svájci aranyfrank alapján 1 milliárd 625 millió lej erejéig új bankjegyeket fog kibocsátani a belföldi piacra.

Minthogy ez az ötvenmillió nem tartozik a Banca Nationala fedezeti blokkjára, azaz azon kívül esik,

az első pillanatban úgy tűnik fel, mintha ez a művelet egy enyhe inflációval volna azonos.

A valóságban ez is lesz a helyzet. Az új ezer és százlejesek forgalomba bocsátása már ennek az enyhe inflációnak a jegyében történnek. Hivatalos körök természetesen titokban akarják tartani ezt

a helyzetet. Különben a kormány köreiben, amely első kormányzása-kor megcsinálta a stabilizációt s ezt látja veszélyeztetve az infláció által.

Erre való tekintettel a kormány és hozzá közelálló pénzügyi körök véleménye szerint a svájci kölcsön felhasználása a gyakorlatban nem jelent inflációt, mert ha a Banca Nationala ténylegesen nem is kapja meg ezt az összeget, ez az összeg mégis fedezetül szerepel az 1 milliárd 625 millió lej számára, mindaddig, amíg ez a pénz forgalomban lesz.

Ezzel szemben a nagyközönség, amely az életben nem keresi az elméleteket, nem törődik azzal, hogy minek vélik a másfélmilliárd szerepét, az csak pénzt akar látni a forgalomban s igazán nem bánja, hogyha inflációnak is nevezik ezt a műveletet, csak indítaná meg már egyszer az élet vérkeringését.

A francia minisztertanács már foglalkozott a német egyenjogúsítási demarssal

Herriot nem nyilatkozik a minisztertanács határozatáról — Egyes német körök véleménye szerint Hitler mozgatta a demars elküldését

PÁRIS. Amint a „Jóestét!“ tegnapi számában megírtuk, a német kormány jegyzéke, amelyet a francia kormányhoz intézett, amelyben a fegyverkezés egyenjogúsítását jelentette be, nagy izgalmat keltett egész Franciaországban.

A német jegyzékkel Herriot miniszterelnök elnökletével tegnap délután foglalkozott a francia minisztertanács. A minisztertanács végeztével az újságírók megostromolták Herriot miniszterelnököt, aki kijelentette, hogy csak akkor fog nyilatkozni az ügyben, ha elérkezett arra az idő.

A francia sajtó ingerülten tárgyalja a német kormány jegyzékét s azt vakmerőnek, elfogadhatatlannak nevezi.

Az angol lapok meglehetősen tartózkodással írnak a német jegyzékről. Egyes sajtóorganumok rokonszenvvel foglalkoznak a német kormány elhatározásával.

A német lapok pártállásra való tekintet nélkül lelkesedéssel üdvözlilik Papen elhatározó lépését, amelynek háttérében Hitler politikáját sejtik.

Mindenesetre még sok bonyodalmat fog okozni a Papen-kormány ezen elhatározása.

NEM DEMARS, CSAK EGY-SZERŰ JEGYZÉK

BERLIN. Illetékes helyen cáfolják a párisi lapoknak azt a szenzációs híresztelést, hogy a német kormány demarsot nyújtott volna

át a francia kormánynak és a német hadsereg átszervezését követelte.

Mindössze annyi történt, hogy a német kormány érkezettnek látta az időpontot a fegyverkezési egyenjogúság kérdésében Lausanneban és Genfben megindult s a leszerelési konferencia befejezése után megszakadt tárgyalások újrafelvételére s ezért Neurath báró külügyminiszter utján érintkezésbe lépett Francois Poncet berlini francia nagykövettel. A külügyminiszter mindössze a már ismert német álláspontot szögezte le és hogy az esetleges tévedéseket elkerülje, jegyzékét, illetve jegyzeteket hagyott hátra Francois Poncet számára, amelyben Németország most is csak azt kéri, hogy váltsák valóra a versaillesi szerződés rendelkezéseit.

Végig kóborolta egész Európát, Amerikát, míg végül román börtönbe került

Hónapokon át egy dunai bárkában élt, azután a csendőrök adóért elkobozták vizilakhelyét

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délelőtt 17 határátlépő felett mondott ítéletet a hatodik hadtest bírósága. Rongyos, fáradt kinézésű emberek, amelyek között 17—18 éves fiúk is vannak. Többnyire a nyomor, a munkanélküliség hajtotta őket ide, azért tették ezt az utat egyik határtól a másikig, mert itt jobb elhelyezkedést reméltek.

Gotleb Ghysy, ausztriai állampolgár elindult egy bárkán a Dunán lefelé. Hónapokon keresztül vándorolt, míg a bárkaadó nem fizetéséért Romániában elkobozták a bárkáját, úgyhogy kénytelen volt útját gyalogszerrel tovább folytatni. Gotleb Ghysy a dunai csendőrök fogták el. Ítélet: 15 napi elzárás.

Antosievics Leon 24 éves lengyel nemzetiségű fiatalember, aki Dráhovics lengyelországi városban teljesített egy hónapig katonai szolgálatot, megszökött ezredétől s mint matróz kiszökött Amerikába. Pár év múlva a honvágytól kergetve ismét hazafelé tartott. Végigkóborolta az összes európai államokat gyalog. A sok nélkülözés alkalmi tolvajjá nevelte, melynek eredményeképpen több esetben kisebb betörések lopásokat hajtott végre. Egy alkalommal, mert már nem bírta tovább az elviselhetetlen éhezést, betört egy parasztházba, ahol friss kenyeret látott és azt eltette. A hadbírósa tekintettel arra, hogy a vádlott a lopásokat többnyire éhségtől üze követve el csak 3 hónapi fogházzal büntette.

Kászonyi Lajost felmentették, mert öreg és beteg édesanyját jött támogatni, aki Romániában a legnagyobb nyomorúságban és elhagyatottságban él.

Kerekes József és Sárkány Pál két kiskorú magyar állampolgár együtt szöktek át a határon, ahol egyenesen a gránicsárok karjaiba rohantak. Azzal védekeznek, hogy Magyarországon lakó szülei nagy nyomorúságban élnek és ők már egy éve hogy felszabadultak, de még azóta sem került semmi munkaalkalom. Így tehát átjöttek ide, hátha itt több lehetőségük lesz megélhetéshez jutni. Kéri az ittmaradásukat. A két kiskorú határátlépőt a hadbírósa 15—15 napi fogházzal ítélte.

Strunk József 21 éves szászvárosi fiatalember az elmúlt évben szökött meg Budapesten lakó szüleihez. Miután ott sem talált munkát, utlevéllel vissza akart jönni, de pénze nem volt hozzá és az ottani román konzultól kért segítséget. Azonban az ehhez szükséges iratok

beszerzése igen sok időt vett igénybe, úgyhogy ezt nem várta be, hanem gyalog indult el. Kurtics községnél fogták el és a mai tárgyaláson 3 hónapi fogházzal ítélték el.

Timár István tisztiiskolás növendék Magyarországról szökött át. Három hónapra ítélték el. A többiek, névszerint Kuti Mátyás, Szabó Lajos, Lengyel László egy-egy hónap, Pásztor Gusztáv három hónap, Vastag Ilona 5 hónap, Virág Zsigmond 15 napi büntetést kaptak. Ezek mind Magyarországról szöktek át. Ciorhenty Gábor Lengyelországból szökött és egy hónapot kapott. Doviars Lázár Jugoszláviából szökött, egy hónapot kapott.

A vádlottak egytől-egyik beletnyugodtak az ítéletbe.

Vadállatias kegyetlenséggel kinoztak össze egy házaspárt az álarcos rablók.

BUCURESTI. Borzalmas bűntény hírei érkeztek az elmúlt éjszaka a fővárosban. Campulung városában három álarcos bandita behatolt Friedmann Hers ötvenéves kereskedő házába s a kereskedőt és a feleségét fegyverrel kényszerítették, hogy minden értéktárgyaikat és otthonlevő pénzüket adják át.

A kereskedő és felesége a rablókhoz át is adott tízezer lej készpénzt s hatezer lej értékű ékszert, de a rablók ezzel a zsákmánnyal nem elégedtek meg s többet követeltek. A házaspár esküdözött, hogy az odahaza levő értékeiből mindent átadott, de a rablók az egész lakást átkutatták, majd mikor a kutatás eredménytelenül végződött,

valóságos inkvizíciót intéztek a házaspár ellen, hogy eldugott értékeiket előadják. A három rabló összekötözte a kereskedőt és a feleségét, akiknek a testét tüzes vassal süttögették, majd mikor ez sem

vezetett eredményre, mindkettőt fejfelé felakasztották. s percekig keresztül hagyták ebben az állapotban. A kínzások következtében a házaspár eszméletét veszítette, mire a rablók afeletti dühükben, hogy a kínzások sem hozták meg a kívánt eredményt a két eszméletlen ember testét összeszurkálták és elmenekültek a lakásból.

A házaspárra reggel akadtak rá a szomszédok, akik gyanusnak találták, hogy a kereskedő lakása a szokott időben nem nyílik ki. Az ajtót nyitva találták s amikor beléptek a lakásba, ott találták az összekintott, eszméletlen házaspárt. A súlyos állapotban levő kereskedőt és feleségét kórházba szállították,

ahol a férfi meghalt, míg felesége, akinek állapota szintén válságos, annyira magához tért, hogy a rendőrség kihallgathatta a történetéről. A három bestiális rabló kézrekerítésére széleskörű nyomozást indítottak.

Apróhirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

KOMFORTOS, modern uccai 2 szoba, konyha, fürdőszoba, ujonnan parkettézve és kifestve, kiadó. Mikos Kelemen-ucca 17. sz.

NAGYSZOBÁ központban 2—3 személy részére, butorozva, vízvezetékkel, olcsón kiadó. Cim a kiadóban.

KÉT iskolás gyermek, vagy fiatal leány teljes ellátást kaphat, esetleg zongora használatát. Cim: Petőfi-ucca 17. Nádler.

EGY elegánsan butorozott szoba 1 vagy 2 személyre a belvárosban kiadó. Cim a kiadóban.

KÉSZPÉNZ jellegre levél van a kiadóban.

ANTI-K ebédlőszekrény eladó. Str. Horea No. 29.

KELIM és filé munkákat olcsón vállalkoz. Cim a kiadóban.

Már egyszeri hirdetése is meggyőzi önt arról, hogy a „JÓREGGELT!” és a „JÓESTÉT!” hirdetése eredményes!

Egyszerre két pénzhamisító bandát fogott le a kolozsvári rendőrség

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóreggelt!” mai számában beszámoltunk arról, hogy a kolozsvári rendőrség pénzhamisítás miatt letartóztatta Vas Ferenc büntetett előéletű betörőt. Vas Ferencet a rendőrség akkor tartóztatta le, amikor a Széchenyi-téren egy árusnak forgalombahozatal végett nagyobb mennyiségű hamis pénzt akart átadni. Vas Ferenc Bethlenkert-ucca 3. szám alatti lakásán megtartott házkutatás alkalmával előkerültek a pénzhamisításhoz használatos gépek.

Vas Ferenc olomból állította elő a hamis huszlejeseket, amelyeket villanygalvanizálás folytán színesített s egy külön eljárással edzett annyira, hogy megközelítse a valódi pénz csengését.

Vas Ferencet a rendőrség letartóztatta s holnap adja át az ügyészségnek.

A Vas Ferenc pénzhamisításán kívül egy másik hasonlóan elkövetett pénzhamisítást is leleplezett a rendőrség.

Ugyanis néhány héttel ezelőtt, mint jelentettük,

a rendőrség letartóztatta Múlea Anna szülésznőt, akinél több ezer lej értékű hamispénzt találtak.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy a szülésznő Pantea Ananie patai fiatalemberrel tartott fenn összeköttetést, ki pénzhamisításért már büntetve volt. Megállapítást nyert, hogy

Pantea Ananie újra hamispénzeket hozott a szülésznő útján forgalomba.

A bizonyítékok alapján a rendőrség úgy a pénzhamisítót, mint pedig a szülésznőt újból letartóztatta.

Mindkét pénzhamisítás ügyében a nyomozást Pop Jacob, Moholean és Uncu rendőrtisztek vezették.

RÁDIÓ

PÉNTEK, szeptember 2.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19:10: A hangverseny folytatása. 20: Rádió szabadegyetem. 20:40: Gramofon 21: Hegedű. 21:50: Szkecs. 21:45: Flóta. 22:15: Zongora.

Budapest. 11:15: Hangverseny. 14: Déli harangszó. 14:05: Parádi József cigányzenekara. 17:45: Budapesti koncertzenekar. 19: Felolvasás. 19:30: Gramofon. 21: Felolvasás. 21:50: Neumann László hegedű. 22:10: Szinjáték a Studióból. Utána Horváth Gyula cigányzenekara.

Bécs. 13:30: Silving-kvartett. 14:40: Lotte Lehmann gramofonon. 15:10: Gramofon 18:20: Nemes de Almor-zenekar. 22:15: Bruckner-szimfóniák. 24:10: Saljapin gramofonon. 24:30: Táncczene.

Ugy, ahogy Ön képzele

jó és olcsó lap a

minden kedves olvasó könnyen hozzájuthat

1 lejért!

4 tömör oldalon, a legújabb világ- és helyi eseményeket közli. Hirforrása gyors és megbízható.

Egyedüli olcsó és jó napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Reg. Ferdinand 64—66. Telefon: 61. (Mayer-nyomda).

Győződjön meg a BONYHAY hentesáruk minőségeiről

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel: MAYER ANTAL

Naptár Szeptember 2. Péntek. Róm. katn. István, Rebeka. Prot. Stefan, Olga. Görög. Mamant. Izr. 1. Elul. R. Chódes.

Egy igazi papucshős.

Tegnap megérkezett Nancyba Peter Nissen dán újságíró, aki hét éve gyalogol a világ körül papucsban. A város vezetősége meleg ünnepségen részesítette a különös világgörüljárót és egy pár új papucsot ajándékozott számára. Ez aztán igazi papucshős.

Versenyen kívül.

— Olvasta a legújabb szenzációt?

— Na?

— A napokban rendezték a Margitszigeten a leégettek versenyét.

A kolozsvári kereskedő:

— Igazán sajnálom, hogy nem voltam fenn s így elestem az első díjtól, mert az idén nálam senki jobban le nem égett.

Még egy sztratoszféra vicc.

— Mit mondott az a bokor, amelyre leszállt Piccard?

— No?

— Egy gondolat bánt engemet ...

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint jobbára esőrehabáló idő várható meleg légáramlással.

— **Inspekciós gyógszertárak:** Dr. Biró (Főtér). Apostol (C. Regelye Ferdinand). Demeter (C. Motil) Palóczy (Cal. M. Foch).

— **Nyugdíjasok figyelmébe.** Az Erdélyi Bánsági Nyugdíjasok Szövetsége értesíti tagjait, hogy a f. évi szeptember hó 4-én d. e. 10 órára kitűzött rendkívüli közgyűlést az egyesület helyiségében (Piata Cuza Voda 2., volt Bocskaytér) okvetlen megtartják s kéri a tagok megjelenését. A gyűlésen részt vehetnek az egyesület összes nem CFR tagjai is. — Értesítik továbbá a nyugdíjasokat, hogy a múlt évi októberi nyugdíjbonok összeírásait bezárólag f. évi szeptember hó 10-ig meghosszabbítják. Akik az egyesület útján óhajtják téli tűzifa szükségletüket beszerezni, szíveskedjenek a szükséges mennyiséget bezárólag szeptember 5-ig az egyesület irodájában bejelenteni. Az elnökség.

— **Több ezer éves várat ástak ki ismét a föld alól.** A Geniarch-tó mellett már régóta folynak az ásások, amelyek most szenzációs eredményre jutottak. A közelben sikerült rátalálniok és kiásniok Capernaum bibliai nevezetességű város romjait. A romok között újabban ráakadtak egy második században épült várra is. A vár bástyákkal és várfalakkal van körülvéve, ami abban az időben a beduinok betörései ellen szolgált. Ez a vár a híres és karavánok által ismert Egyiptom-damaskusi úton épüle fel. A XV. században egy emir átalakította kastéllyá, amely aztán Capernaum várossal együtt egy óriási földrengés elpusztított és eltemetett.

Bethlen István visszatért Budapestre

és a politikai szerződésekről tartott beszédet

BUDAPEST. Az egységespárt tegnap este gróf Károlyi Gyula elnökletével értekezletet tartott, amelyen részt vett gróf Bethlen István volt miniszterelnök is. Bethlen tegnap érkezett vissza Párisból, ahol tudvalevőleg Ghica volt román külügyminiszterrel is tárgyalt.

Gróf Károlyi Gyula beszéde so bejelentette, hogy a kormány közelebről megvalósítandó problémái között szerepel a földteher és a kamatkérdés végleges megoldása.

Károlyi után gróf Bethlen István beszélt, aki beszédében a politikai szerződések mulandóságát hangoztatta.

Rabok dolgoztatásával mesterségesen növelik a kolozsvári munkanélküliek számát

CLUJ-KOLOZSVÁR. Néhány nappal ezelőtt egy érdekes körülményre hívták fel a kolozsvári munkanélküliek a figyelmüket. Az egyik kolozsvári favágógép-tulajdonos gépei mellett munkások gyanánt rabokat foglalkoztat. Az illető vállalkozó naponta 12 rab munkáját veszi igénybe s így 12 munkanélküli szájából ütötte ki a kenyeret.

A vállalkozó elég szép üzletet csinál a rabok bőrén, mert ezek munkájáért alig néhány lejt fizet, míg a munkásoknak a napszámát mégis csak ki kell fizetnie. Tévedés azt hinni, hogy a munkaerők olcsóságát a vállalkozó a közönséggel érezteti, mert árai semmiel sem olcsóbbak, mint a többi vállalkozóké, akik munkásaiknak rendes fizetést kell fizessenek s az

olcsó munkaerő csak az ő profitját növeli.

Amikor a gazdasági krízis a tetőfokára emelkedett, amikor a munkanélküliek ezreinek hiányzik a betevő falat, nem szabadna, hogy az állam — amelynek érdeke a munkanélküliség leküzdése — a rabok dolgoztatásával növelje az éhezők tömegét. Az egész világon dolgoztatják a rabokat, de csak állami munkatelepeken, csak egyedül nálunk fordulhat elő, hogy a fogház potom áron kiadott munkaerővel üti ki a kenyeret a dolgozni akaró emberek szájából s törli le az amugy is elég alacsony munkaárakat.

Az esetre felhívjuk az illetékes tényezők figyelmét s biztosan reméljük, hogy a súlyos panasz rövidesen orvosolva lesz.

Rendületlenül kitart példátlanul
olcsó áraival

CZINK

festő és vegytisztítógyára.

— Egy vagon fa maga alá temetett több vasuti munkást. Ma reggel több munkás kiment a pályaudvarra, hogy egy vagon fát kocsira rakjon és beszállítsa a rendeltetési helyére. Szerencsétlenségére azonban, amikor a fát megbontották, az ledőlt és maga alá temette Gheorghe umitru fiatal leányt, aki a súlyos fejtűtésekben azonnal meghalt. Többen megsebesültek, kik közül Nicolae David megöregült az ijedségtől, úgyhogy a mentők az ideggyógyászatra kellett szállítsák.

— **Letartóztattak egy ridikültolvajt.** Voith Miklós Deák Ferenc ucca 12. szám alatti lakos ma délelőtt jelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek az elmúlt napokban feleségének táskájából kiloptak 2000 lejt. A rendőrség erélyes nyomozást indított, melynek eredményeképpen lopás gyanúja miatt letartóztatták Lahr Lászlót. A nyomozás tovább folyik.

— **Elveszett egy köteg házassági akta.** Az elmúlt napon egyik kolozmegyei csendőr néhány házassági aktát vesztett el kolozsvári utja alkalmával. A csendőr kéri a becsületes megtalálót annál is inkább, mivel a házassági aktáknak semmi hasznát sem veszi, hogy szolgáltatassa be a megtalált okmányokat a Monostori-uti csendőrségi parancsnoksághoz.

— **Megkezdték a járművek és állatok összeírását.** A rendőrség katonai ügyosztálya a mai napon kezdte meg a minden évben szokásos jármű- és állat-összeírásokat. A hatóság közegei házról-házra járnak és végzik az összeírást.

Magyar tenniszeczők győzelme Velencében. A magyar Kerhling-gróf Zichy pár tegnap Velencében játszott az ottani Del Baro—Gallini párokkal szemben és szép küzdelem után megérdemelt győzelmet aratott.

— A világ minden részébe elmennek a szentferencrendiek. Míthogy Erdélyben a szentferencrendnek igen sok hive van, ezeket érdekelni fogja, hogy hány franciskánus van az egész világon. A legutóbbi kimutatás szerint jelenleg a franciskánusoknak 103 tartományuk van, amelyben 22.000 tagja él. Ezek közül 9982 pap, 4166 papnövendék, 1029 ujonc 4715 laikus testvér és 1764 harmadrendbeli. 1885 jelölt készül, hogy franciskánus rendbe lépjen. A magasabb egyházhatalomban a franciskánusokat 17 kerületi püspök, 39 püspök képviseli. Ezekon kívül még apostoli képviselők vannak különböző franciskánus missziókban. Apácáiknak a klarissáknak 664 kolostoruk van, 12.919 taggal. A harmadrendbeliek száma noha a rend köteleiibe tartoznak, a külvilágban élnek, óriási 1.628.959. Az utolsó 20 évben Afrikába, Amerikába, Ázsiába, Ausztráliába és Európa keleti részére 2210 barát ment térítő utra. Néhány év óta a Regátban szintén van tagozatuk a franciskánusoknak.

— **Az esőzések romba döntötték Cosbuc szülőházát.** A Nagyszamos mellett van egy kis falu, melyben a híres román költő, Cosbuc György született. A falut Hordonnak hívják. Lakói büszkén mutogatják az arra tévedő idegenek a nagy költő szülőházát. Sajnos azonban, az utóbbi időben az esőzések és áradások miatt a ház teljesen tönkrement s dűlőfélben van. A beszercei városi tanács elhatározta, hogy gyűjtést indít a megyében és helyrehozza a nagy költő szülőházát.

— **Az autó és a zongora harca.** A fiatal házaspárok szívesebben vesznek autót, mint zongorát, — jelentette ki ennek a kérdésnek egyik alapos szakértője, egy autógyáros. Szerinte az automobil lassankint nélkülözhetetlen házi butordarabbá kezd válni és teljesen kiszorítja helyéből a zongorát. Ő ezt természetesen helyesli és részletesen magyarázza, hogy az autó sokkal több örömet szerez az embernek, mint a zongora és ezenkívül nem teszi tönkre a szomszédok idegeit. Hogy a járókelők idegeit azonban annál inkább tönkre teszi, bizonyos esetekben, arról érthetően hallgat a kiváló gyáros.

— **MILYENEK LEGYENEK AZ ASZSZONYOK FÉRJEIKHEZ.** Az amerikai éjszakai élet egyik híres, sőt hírhedt királynője most írónak csapott fel és egy lap hasábjain tanácsokat ad a feleségeknek, hogyan tarthatják meg férjüket és hogyan akadályozhatják meg, hogy az éjszakaiakat „egy édes baba” társaságában töltsék. „Az én otthonomban — írja az éjszaka csábos királynője — szívesen látjuk férjedet és minden barátját. Legszébb mosolyunkat vesszük fel, ha fizet érte 5 dollárt. Ellenben te, feleség, fáradt és kedvetlen vagy, amikor hazajön, torzképet vágasz, ha a barátját magával meri hozni és ha 5 dollárt kapsz, veszekszel, hogy kevés. Ha férjed nálam földre dobja a hamut, jól teszi. Próbálja meg ezt otthon. Nálam a lányok csinosak, frissek, jókedvűek, minden ambíciójuk az, hogy a férjedet mulattassák, neki hizelegjenek és udvaroljanak. Ezért keresem én a pénzt és nem te. Férjed annak adja a pénzt, aki kedves hozzá. Akarod ezt a pénzt? Dolgozz meg érte. Légy kedves a férjedhez.” — Nem is olyan megvalósíthatatlan ez a tanács, kedves asszonyok!

Tizenegyezer vasuti alkalmazott elbocsájtását vették megint tervbe

Erélyes harcra készülnek az erdélyi és bánági vasutasok az igazgatóság intézkedései ellen

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az Erdélyi és Bánági Vasutasok Tartományi Vezetősége, mint a vasuti munkásság szervezeteinek legfőbb intézői manifesztumot bocsátott ki, amelyben felszólítja az összes erdélyi és bánági vasuti munkásokat, tisztviselőket és más alkalmazottakat, hogy készüljenek harc és támogatás a vasutasok harcát, amely a kormány és a vezérigazgatóság különböző támadásait van hivatva visszaverni.

A tartományi vezetőség felhívása szerint az egymást követő kormányok egyre nagyobb adókat, levonásokat és áldozatokat rónak a szerencsétlen vasutasokra. Eddig mintegy

65—75 százalékkal csökkentek a régi fizetések és a vasuti igazgatóságok most ismét bérlevonásokat akarnak véghezvinni. Azonkívül 11.000 alkalmazottnak az elbocsátását vették tervbe.

Egyre ijesztőbb rémként, reménytelen gondok gyűlnek az éhezők feje fölé. Nem lehet tudni mikor

út be a végzett villama s tovább már nem lesz menekvés a biztos pusztulás elől.

— És mindez azért — írja a felhívás — mert

a széles dolgozórétegek elégedetlenségére a vasutigazgatóság mind erősebb terrorral felel, mert elbocsájtanak azon a címen, hogy így a megmaradt munkások több bért élvezhetnek, de ugyanakkor felvesznek más munkásokat sokkal kevesebb fizetés mellett. Sőt a leépítések után is bérlemelés helyett bérlevonásokat esz- közölnek.

A felhívás végül a munkásság minden egyes tagjának a vasutas szakszervezetbe való tömörülését célozza és az általános követelésekért harcra hívja a vasuti munkásokat. Kéri a vasutasok delegátusait, hogy jelenjenek meg minél nagyobb számban a 9, 10, 11-én megtartandó vasutas kongresszuson, amelyen

tiltakozzanak az elbocsájtások és a fizetések levonása,

valamint a nyelvvizsgák és át-helyezések ellen.

Azonkívül — mint írja a felhívás — követelni fokják a lakbér drágasági pótlék visszaadását, az elbocsátások visszahelyezését és az állami munkasegélyt.

S ha valaki dolgozik és munkája a mai társadalom követelményeinek határozottan elsőrendű szükségleteit fedezi, úgy a vasutasok munkája határozottan elsőrendű célt szolgál és nehéz és értékes munkájukat kellene, hogy az állam is értékelje és megbecsülje. Ezzel szemben a leáldatlanabb politika a szerencsétlen, verejték árán küzdő és alig kereső munkások ezreit kitenni a tömegpusztulásnak hajlékukból az uccára dobani, mert még olcsóbban, még erősebben kilehet a kenyérre szorultakat zsákmányolni. Ideje volna már, hogy a vasutasok igazságtalan helyzete megszűnjön s az ilyen bérlevonásokkal és elbocsátásokkal ne épen az állam egyik legnagyobb üzeme növelje a gazdasági helyzet szűlte nyomorúságot.

A kisgazdák kívánságának megfelelően rendezték a Széchenyi-téri piacot

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az elmúlt héten Balázs István elnök vezetésével a kolozsvári gazdák küldöttsége kereste fel dr. Laurentiu Flaviu helyettes polgármestert, kérve, hogy a Széchenyi-téri piaci árusok beosztását rendezze olyanformán, hogy külön legyenek a termelők s külön a viszonteladók, mert ez a csoportosítás mindenben megfelel a közönség kényelmének. A küldöttségjárás eredményeképpen — a piac ellenőrző közegei a kisgazda termelők kívánságához hiven rendezték el a piaci árusokat, ami nagy megnyugvást keltett úgy a termelők, mint a viszonteladók körében.

A vízművek elhatározták, hogy leszállítják a vízdíjat, — de csak a jövő évre

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári vízművek igazgatótanácsa ma délelőtt ülést tartott, amelyen Moga városi főjegyző, a tanács elnöke elnökölt. A tárgyaláson sorra került a közönség régi panasza is, mely szerint a vízdíjak olyan horribilis magasak, hogy a fogyasztók már nem bírják fizetni.

A tárgyaláson az igazgatótanács sok vita után úgy határozott, hogy a jövő évben a vízdíjakat 20 százalékkal leszállítja.

A vízművek igazgatótanácsának a program szerint még el kell készítenie a jövő évi költségvetést is, amelyet már eszerint alkotnak meg. A vízművek 20 százalékos vízdíj engedményét mindenesetre örömmel fogadjuk, de félünk, nehogy csak a szokásos danaida-ajándék legyen ez s a végén a 20 százalékos kedvezmény mellett még több vízdíjat kelljen fizetnünk.

Belezuhan a pincébe, hol összevágta magát egy Munkás-uccai asszony

CLUJ-KOLOZSVÁR. Cacoveanu Mária Munkás-ucca 39. szám alatti lakos tegnap belezuhan a ház pincéjébe és olyan szerencsétlenül esett, hogy a pincében levő üveg-edények a testét több helyen összevagták. A 26 éves fiatalasszony eleinte nem találta szükségesnek az orvosi segítséget, azonban az üvegzilánkok közül néány a testében maradt, úgyhogy ma délelőtt végül is mentők után telefonált, mert nem bírta tovább folytatni növekvő fájdalmát. A mentőállomásról dr. Matache Stefan szolgálatban levő orvos szállott ki a helyszínre és bekötözte a már gennyedésnek indult nyílt sebeket. A beteg állapota javulóban van.

Erdődi Mária: Kis primás

Regény két kötetben. Ára 160 Lei. A kitűnő ifjúsági regény, minden magyar leánynak hasznos és élvezetes olvasmányt nyújt. Megrendelhető a „Jóestét!” és Jőreggelt!” kiadóhivatalában.

Félholtra verték haragosukat a gyalui legények

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az elmúlt éjszakán véres incidens játszódott le a gyalui nagyuton. Kozma János 26 éves legény éppen hazafelé tartott a szeretőjétől, amikor három haragosa, névszerint Mosoni Sándor, Colcear Pál és Colcear Márton megállították a megdöbben legényt. Mikor az megállott, haragosai rárohantak és addig ütötték, amíg véresen, eszméletlenül maradt a megtorlás színhelyén. A csataordításra és a mindinkább elhaló fájdalmas hörgésre figyelmes lett az őrzőjáratát végző csendőrség és csakhamar a legerélyesebb közbelépéssel vetett véget a könnyen végzetessé válható brutalizálásnak. A verekedő legényeket letartóztatták és bekísérték a csendőrlaktanyára, Kozma Jánost pedig a közeli kórházba szállították, ahol orvosi vélemény szerint igen sok idő kell ahhoz, hogy a félholtra vert ember felépüljön. A csendőrség szigorú eljárását indított a brutális atyafiak ellen.

Csak holnap érkezik Budapestre a magyar olimpiakonok második csoportja. Az olimpiászról hazatérőben lévő magyar versenyzők második csoportjának megérkezését ma estére várták. Az olimpiakonok azonban Párisból táviratot küldtek Budapestre, amelyben közlik, hogy csak holnap érkeznek haza. Az Országos Testnevelési Tanács a magyar társadalommal karöltve így holnap este rendezi meg az ünnepélyes fogadtatást, amelyet a budapesti rádió 11 óra 50 perces kezdettel a keleti pályaudvarról közvetít.

Négy utast megöltek, ötöt súlyosan megsebesítettek az utonállók

RUSCIUC. Hatalmas arányú rablótámadás történt az éjszaka Stanimaka és Bukov közötti országúton. A két helység között közlekedő autóbusz, Bukovtól 8 km-re megállott, hogy vizet tegyen a motor hűtőjébe. Ezalatt négy álarcos rabló revolverekkel felfegyverkezve körülvette az autóbust, melyben kilenc utas volt.

A rablók felszólították az utasokat, hogy pénzüket azonnal adják át, mert másképp lemészárolják őket. A motozás alatt

egyik utas nem engedte, hogy arany cigarettatárcáját is elvegyék, mire az egyik rabló egy hegyes kalapáccsal egyszerűen főbe ütötte az utast, úgyhogy az azonnal meghalt.

Erre a többi utasok a rablókra rohantak.

A rablók sortüzet adtak le rájuk, minek következtében még három utas meghalt és öt súlyosan megsebesült.

A rablók zsákmányukkal az éjszaka leple alatt eltűntek.

Felrobbant egy municióraktár Bukarestben

BUCURESTI. Ma éjszaka borzalmas robbanás rázkódtatta meg a fővárost. A város szélén levő Chiajna erődítmény eddig még ismeretlen okokból tüzet fogott. A tűz pillanatok alatt elborította az az összes raktárakat. A katonaság

és a tűzoltók minden igyekezete a tűz elfojtására, hiábavalónak bizonyult. A nyolcadik raktárban elhelyezett munició és gárántok felrobbantak, amelyek valóságos földrendést idéztek elő.

Osszeesett az álványon és meghalt egy építőmunkás

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délután, amikor megkondult a templomok harangja, a Hosszu-ucca 47. szám alatt épülő ház állásán hirtelen összeesett Szokotár István köműves. A többi munkás megrémülve tette le malteres kanalát és kétségbeesetten kezdték élesztgetni eszméletlen társukat. Majd amikor látták, hogy nem használ az első segély, a mentőállomásra telefo-

náltak. A mentőktől mintegy 5 perc alatt már a helyszínre érkezett dr. Matache Stefan, aki a rendelkezésre álló felkészültség dacára sem segíthetett már, mert Szokotár István halott volt. Orvosi megállapítás szerinti a hirtelen halált valószínűleg szívbánulás okozta. A szerencsétlen ember holttestét a bonctani intézet hivatalos orvosa fogja felboncolni.